

Vlada Republike Slovenije
Ministrstvo za okolje in prostor
Poslanke in poslanci DZ RS

Številka: 900-18/2021-1

Datum: 22. junij 2021

Zadeva: Poziv k takojšnjemu sistemskemu reševanju kritičnih razmer z odpadki/odpadnim blatom

Spoštovani,

v Skupnosti občin Slovenije, tako kot celotna slovenska javnost, v teh dneh z zaskrbljenostjo in ogorčenjem spremljamo namerno zastrupljanje našega okolja z odpadnim komunalnim blatom. Takšna ravnanja ostro obsojamo a se obenem zavedamo, da zgolj obsojanje in iskanje storilcev ni dovolj. Razmere z odpadki v Sloveniji so kritične – ne le s komunalnim blatom – in kličejo po takojšnjih, odločnih in učinkovitih ukrepih vseh nas: občin, države, odločevalcev, strokovne in laične javnosti. Dolga leta smo odlašali z umeščanjem in gradnjo ustreznih objektov za (energijsko) izrabo odpadkov ter se zanašali na to, da bodo naše odpadke predelovali v drugih državah. A vse več držav je že zaprlo meje za naše odpadke, ki jih je iz leta v leto vse več. Ustreznih rešitev pa še vedno ni. To so dejstva, pred katerimi si ne moremo in ne smemo več zatiskati oči.

Zato pozivamo vse ključne odločevalce na državni ravni in podajamo roko sodelovanja, da končno začnemo sistemsko, ob upoštevanju vseh najvišjih okoljskih standardov, in učinkovito, predvsem pa hitro, reševati razmere, v katerih smo se znašli in ki so začele resno ogrožati ne le naše okolje, temveč tudi zdravje vseh nas.

Občine so že v preteklosti izrazile interes za iskanje ustreznih rešitev z odpadki in za postavitev ustreznih objektov. Slednje tudi pospešeno pripravljajo načrte, pričakujejo in potrebujejo pa tudi več konkretnih ukrepov s strani države, zlasti sprejem ustreznih zakonskih in podzakonskih podlag za podelitev koncesij za opravljanje javne gospodarske službe, zagotovitev ustreznih finančnih virov (evropska sredstva in drugi finančni viri), pomoč pri umeščanju objektov, ki so brez dvoma strateškega pomena za državo in ne samo za občine.

Prepričani smo, da so zadnji dogodki v Hočah, Dramljah, Podčetrtku in Šentjurju, še prej v Sneberjah in Hrpelju-Kozini, ne le simptom, ampak tudi posledica nereševanja težav, pa tudi odklanjanja rešitev (gradnje objektov), ki so sprejemljive v vseh drugih državah. Skrbi nas, da so razkritja okoljskega kriminala v zadnjem obdobju le vrh ledene gore in da je resnično stanje še bistveno slabše, saj smo slabim praksam priča žal že veliko let.

Odpadkov ne moremo deliti na naše in vaše, na lokalne ali regionalne. Ker smo jih ustvarili mi, ki živimo v Sloveniji, so na našem skupnem dvorišču, na naših poljih, na območjih, kjer ogrožajo našo pitno vodo in zdravje naših ljudi, so tudi naš skupen problem. Pozdravljamo zadnje aktivnosti Ministrstva za okolje in prostor, menimo pa, da je potrebno aktivnosti na ravni države močno pospešiti. V nasprotnem primeru bomo soočeni z resnimi okoljskimi posledicami, ki bodo nepovratne. Umeščanje tovrstnih objektov za termično obdelavo odpadkov/odpadnega blata v prostor zagotovo sproža mnoge upravičene dvome, zlasti v njihovi neposredni bližini, vendar druge poti ne vidimo. Družba brez odpadkov je preveč dolgoročen cilj, da bi lahko nanj čakali brez ustreznih obratov za njihovo predelavo oziroma ustrezno izrabo, skladno z vsemi načeli in cilji krožnega gospodarstva.

Predstavnike Vlade RS, pristojnega ministra ter poslanke in poslance zato pozivamo, naj v dialogu z lokalnimi skupnostmi in stroko nemudoma poiščejo ustrezne rešitve ter potrebne zakonske podlage, ki bodo omogočile vzdržen in predvsem okoljsko sprejemljiv sistem ravnanja z odpadki. Slovenske občine smo pri tem pripravljene biti zanesljiv partner vlade v vseh pogledih ter nositi svoj del odgovornosti pri naslavljanju enega največjih globalnih izzivov sodobnega časa – odgovornega ravnanja z odpadki.

V upanju na pozitiven odgovor in na skorajšnje sodelovanje vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

dr. Marko Soršak,
župan občine Hoče-Slivnica,
pobudnik

Peter Misja,
župan občine Podčetrtek,
predsednik SOS